

Folkehelseinstituttet
Postboks 222 Skøyen
0213 OSLO
Folkehelseinstituttet@fhi.no

Deres ref:

Vår ref:
202004037-1041

Dato:
18.01.2021

FORESPØRSEL OM COVID-19 VAKSINASJON I FENGLER

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har behov for bistand fra Folkehelseinstituttet (FHI) til at ansatte i utvalgte fengsler kan prioriteres i Covid-19 vaksinasjonsprogrammet. Det vises til at det er behov for å prioritere institusjoner i vaksineringsen og at fengslene ivaretar en samfunnskritisk funksjon under pandemien. KDI samarbeider nært med Helsedirektoratet som har ansvaret for innsattes helsetilbud, om Covid-19 tiltak i kriminalomsorgen, men har i dette spørsmålet behov for direkte bistand fra FHI.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har ansvar for straffegjennomføring i alle landets fengsler og friomsorgskontor. Kriminalomsorgen ivaretar samfunnskritiske funksjoner under pandemien med ansvar for å ivareta sikkerheten til innsatte, domfelte og ansatte, og bidra til samfunnets trygghet. Under pandemien er det avgjørende å hindre at en betydelig andel av ansatte i fengselsinstitusjoner må i karantene eller isolasjon, og hindre at innsatte blir isolert på cellene uten menneskelig kontakt.

Kriminalomsorgen har iverksatt en rekke midlertidige restriktive tiltak under pandemien, både forebyggende tiltak, tiltak ved smitteutbrudd som besøksstans, permisjonsstans, stans i nyinnsettelse og fremstillinger, stenging av skole- og arbeidsdrift og mulighet for fremskutt løslatelse av innsatte. Slike tiltak påvirker fengselshverdagen til innsatte, vanskeliggjør rehabiliteringen og kan føre til at innsatte blir mer isolert på cellene.

Smittesituasjonen i kriminalomsorgen har i hovedsak vært under kontroll under pandemien, men det har vært enkelte større Covid-19-smitteutbrudd i fengsler hvor en betydelig andel av kriminalomsorgens personell har vært i karantene og isolasjon. I et fengsel i det sentrale Østlandsområdet var det i en periode høsten 2020 hele 65 % av alle ansatte i fengselet som var ute av drift. En høy andel av bemanningen i karantene og isolasjon, representerer vesentlige svekkelser og risiko for at fengselets samfunnskritiske funksjon ikke kan opprettholdes. Det er kritisk dersom fengselet ikke kan driftes på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte og innsatte ikke får tilbud om aktiviteter og menneskelig kontakt. I slike situasjoner er det høy risiko for

smitteoverføring, dersom man skal benytte bemanning fra andre fengsler. Det vil videre ikke være tilrådelig å flytte innsatte til andre fengsler på grunn av risiko for overføring av smitte under transporten og risiko for overføring av smitte til andre fengsler.

Det vises til at innsatte i fengsler er en prioritert gruppe for Covid-19 testing, mens ansatte i fengsler prioriteres til testing på lik linje med den øvrige befolkningen. Vår erfaring er at det er ansatte i kriminalomsorgen som bringer smitte inn i fengslene. I områder med høyt Covid-19 smittetrykk og begrenset testkapasitet, er det en risiko for at ansatte tar med Covid-19 smitte inn i fengslene. Ved smitteutbrudd i fengsler er heller ikke ansatte uten symptomer en prioritert testgruppe slik ansatte i helseinstitusjoner er.

Det vises til at et av tiltakene i FHI's riskovurdering av 21.12.20 er å styrke rutiner for godt smittevern i institusjoner som asylmottak, hybelhus, fengsler mv. Helsepersonell er som kjent en prioritert gruppe for vaksinerings, også ansatte i helse- og omsorgstjenesten i fengsel.

Det er behov for å prioritere Covid-19 vaksinerings av primært ansatte, men også innsatte, ved 14 av våre i alt 33 fengsler. I alt er det cirka 1800 ansatte og 2045 innsatte ved disse enhetene. Dette er fengsler som er prioritert etter egen kontinuitetsplan og som er vurdert som kritisk viktig å holde i drift. Disse fengslene har høyt sikkerhetsnivå og mange innsatte med særlig alvorlig kriminalitet på lange dommer, hvor straffavbrudd og fremskutt løslatelse ikke er aktuelt. Av hensyn til samfunnets sikkerhet må innsatte i denne kategorien være fengslet uansett hvor høyt smittetrykket er.

Vi ber om snarlig tilbakemelding.

Med hilsen

Lise Sannerud
direktør

Heidi Bottolfs
avdelingsdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.